

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 23CoP/113/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7723203918
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Kolek
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:7723203918.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Koleka a členiek senátu JUDr. Kataríny Morozovej Nemcovej a JUDr. Zuzany Biščákovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú Š. D., nar. XX.X.XXXX, bytom u matky, zastúpenú v konaní kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Z., pochádzajúcej z matky Z.. N. Š.B.H., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom Z. Č.. XXXX/XX, Z., právne zastúpenej JUDr. Ivetou Fejlekovou, advokátkou so sídlom Námestie osloboditeľov 25, Michalovce a otca Z.. Q. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XXX, právne zastúpeného JUDr. Simonou Marcinovou, s.r.o. so sídlom Námestie slobody 13, Michalovce v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Michalovce pod č. k. 15P/165/2023 - 77 zo dňa 10.10.2023, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Matka maloletej sa podaným návrhom zo dňa 26.9.2023 domáhala, aby súd neodkladným opatrením zveril maloletú N. D., nar. XX.X.XXXX do jej osobnej starostlivosti a otcovi upravil styk s maloletou každú párnú sobotu v čase od 10.00 hod. do 18.00 hod. a každú párnú nedeľu v čase od 10.00 hod. do 18.00 hod. s tým, že otec si maloletú v určenom čase preberie pred bytom matky a v stanovenom čase maloletú pred bytom matky vráti. Zároveň sa domáhala, aby súd otcovi určil povinnosť prispievať na výživu maloletej v sume 250 Eur mesačne a to do právoplatného rozhodnutia súdu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, ktoré sa vedie na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 15P/127/2023.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Michalovce, ako súd prvej inštancie (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým uznesením návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

3. Súd prvej inštancie rozhodol predmetným neodkladným opatrením podľa § 325 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), § 367 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

4. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého uznesenia konštatoval, že v danom prípade nebola preukázaná potreba rýchlo a dočasne upraviť pomery účastníkov konania, pretože práva a oprávnené záujmy účastníkov konania nie sú ohrozené. Maloleté dieťa sa od 26.9.2023 nachádza v starostlivosti matky a ako vyplýva zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 5.10.2023, matka má vytvorené vhodné podmienky pre jej zdravý rast a vývoj a je v jej schopnostiach a možnostiach zabezpečovať starostlivosť o maloleté dieťa aj do budúcnosti. Maloleté dieťa má vytvorený dobrý vzťah aj k otcovi. Matka súdu nepredložila žiadny dôkaz, ktorým by preukázala, žeby maloleté dieťa bolo ohrozené na živote a

zdraví alebo žeby dieťaťu hrozila nejaká ujma. Pre zákonné rozhodnutie o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu je potrebné vykonať dokazovanie, ktoré sa v konaní o vydanie neodkladného opatrenia spravidla nevykonáva. Pre vydanie neodkladného opatrenia o tejto otázke nie sú splnené zákonné podmienky. Preto súd návrh matky na vydanie neodkladného opatrenia o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu zamietol.

5. K úprave výživného zo strany otca, súd prvej inštancie uviedol, že z návrhu na vydanie neodkladného opatrenia nevyplýva potreba nariadovať neodkladné opatrenie a otca maloletého dieťaťa zaviazat' prispievať na výživu maloletého dieťaťa, pretože matka neosvedčila naliehavosť potreby neodkladnej úpravy vyžadujúcej si okamžitý zásah súdu. Súd poukazuje na to, že nariadeným neodkladným opatrením by bolo možné povinnej osobe uložiť povinnosť platiť výživné len v nevyhnutnej miere tak, aby to postačovalo aspoň na uhrádzanie nevyhnutných životných nákladov oprávneného. Otec prispieva na výživu maloletej sumou 150,-eur mesačne, čo predstavuje polovicu nákladov na jasle maloletej. Matka ani nepreukázala konkrétnu výšku aktuálnych nákladov na zabezpečenie výživy maloletého dieťaťa v nevyhnutnom rozsahu, ktoré nie je schopná zo svojho príjmu uhrádzať a súdu nepreukázala ani svoj príjem. V dôsledku uvedeného súd konštatuje, že matka neosvedčila naliehavosť ingerencie súdu do pomerov účastníkov konania a aj keď rodičia maloletého dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti, nebolo preukázané, že by uspokojovanie nevyhnutných potrieb maloletého dieťaťa bolo bezprostredne ohrozené.

III. Odvolanie, vyjadrenie účastníkov konania

6. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podala v zákonnej lehote odvolanie matka. Argumentovala tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázala na článok 5 zákona o rodine, kde záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia je možné konštatovať, že súd prvej inštancie sa dôsledne neriadil týmto zákonným ustanovením. Za dôležité považovala matka uviesť to, že otec v podstate potvrdil všetky skutočnosti, ktoré boli uvedené v návrhu na vydanie neodkladného opatrenia. Ešte aj popieranie dojčenia. Namietala aj zisťovanie aktuálnej rodinnej situácie zo strany kolízneho opatrovníka, kde ona bola oslovená len telefonicky a v čase, keď bola v práci. Nemá vedomosť ani o tom, aby kolízny opatrovník šetril pomery u otca. Otec aj s maloletou dcérou prišiel na úrad kolízneho opatrovníka, práve v ten pondelok kedy bez dohody s matkou vybral maloletú dcéru z jasiel'. Kolízna opatrovníčka nemá psychologické vzdelanie a krátke pozorovanie maloletej dcéry nesvedčí prakticky o ničom. Maloletá N. má 2 roky, ale dokáže primerane svojmu veku reagovať aj na situácie, keď jej otec vulgárne nadával. Matka sa dôrazne ohradila aj voči záveru, že podľa kolízneho opatrovníka by striktná a vykonateľná úprava stretávania sa eliminovali ďalšie potencionálne dohadovanie sa medzi rodičmi, ktoré by zaťažovalo predovšetkým maloleté dieťa. Toto stanovisko podľa jej názoru absolútne popiera účel neodkladného opatrenia. Pomery medzi účastníkmi konania je potrebné upraviť dočasne, pretože došlo k ich porušeniu, keď otec bez predchádzajúcej dohody s matkou svojvoľne vybral maloletú dcéru z jasiel' a ponechal si ju celý víkend, čo nikdy predtým neurobil a uvedenú situáciu zopakoval v pondelok, a to len preto, že ona ako matka okamžite nereagovala na jeho správy. Ona z toho dôvodu stratila k otcovi dôveru a v určitej miere cíti aj ohrozenie maloletého dieťaťa. Poukázala aj na princíp oficiality v mimosporovom súdnom konaní a to, že súd postupuje z úradnej povinnosti na účely prejednávania a rozhodovania veci tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná. Vo vzťahu k plateniu výživného matka poukázala na to, že neodkladné opatrenie podávala k spisovej značke, kde sa prejednáva úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, teda súd mal všetky relevantné informácie o účastníkoch a ich majetkových pomeroch. Nie je pravdou tak, ako to otec uvádza, že hradí výživné na dieťa 150 eur mesačne ako polovičku sumy úhradu jasiel', pretože vzhľadom k tomu aké boli platby za jasle, bol dokonca, napríklad mesiaci júl preplatok, takže otec neprispieva vôbec ničím. Súd, keďže nie je v tomto konaní viazaný návrhom mohol rozhodnúť aj o výške výživného, napríklad vo výške 100 eur mesačne.

7. K svojmu odvolaniu predložila aj potvrdenie o príjme od zamestnávateľa, z ktorého súd zistil, že priemerný čistý mesačný príjem matky za obdobie od januára do júna 2023 bol vo výške 1045,99 eur

8. Matka predložila súdu aj zápisnicu o trestnom oznámení, ktoré podala na otca dňa 30.10.2023, kedy ju mal na ulici napadnúť a zobrať jej dieťa.

9. Kolízny opatrovník podal odvolaciemu súdu správu o rodinných, bytových a sociálnych pomeroch dňa 16.11.2023. Otec maloletej im opakovane oznamoval osobne, telefonicky a emailom v dňoch 9.10.2023, 13.10.2023 a 16.10.2023 nerealizovanie styku s maloletou. V rodine matky vykonali šetrenie dňa 17.10.2023, kedy matku v domácnosti nezastihli. S matkou sa im podarilo telefonicky spojiť dňa 19.10.2023. Oznámila im, že mal. N. nenavštevuje detské jasle od 27.9.2023 z dôvodu jej obavy, aby ju otec nevyzdvihol z jaslí bez dohody s ňou a od 18.10.2023 je maloletá chorá. Šetrenie v rodine matky vykonali dňa 20.10.2023 o 13,00 hod.. Matka sa pred ich príchodom vrátila z práce a mal. N. dojčila. Matka ozrejmla, že maloletú dojčí ráno, po príchode z práce a večer pri jej zaspávaní, hoci otec maloletej sponchybňuje jej dojčenie. Matka s maloletou je teraz u svojej matky, keďže maloletá nenavštevuje t.č. jasle, lebo je aj chorá. Maloletá N. toto rodinné prostredie dobre pozná, trávi tu s matkou veľa času. Maloletá N. bola pekne a čisto oblečená, je to milé, usmievavé dievčatko vo veku dvoch rokov. Sedela v náručí svojej matky, vyžadovala si jej pozornosť. Na náš príhovor reagovala úsmevom, ukazovala im obrázky v knižke. Vyzerala spokojná a šťastná. Bolo na nej vidieť, že je chorá. Medzi matkou a maloletou bola zjavná citová väzba. Matka k podielu otca na starostlivosti o mal. N. oznámila, že otec jej toho času neprispieva ničím, predtým platil polovicu poplatku za jasle. K záujmu otca o maloletú matka konštatovala, že rešpektuje právo otca na styk s maloletou. Matka teraz otcovi nedôveruje, neverí, že by jej maloletú vrátil. Otca matka informuje, ako sa má maloletá, nemôže mu odpovedať na každú otcovu sms a každý telefonát, ktorých je veľmi veľa. Kolízny opatrovník apeloval na matku, aby rešpektovala právo mal. N. na starostlivosť zo strany oboch rodičov. Pediatrička mal. N. Z. M. hodnotila starostlivosť o maloletú zo strany oboch rodičov ako dobrú. Predtým rodičia spoločne navštevovali ambulanciu, teraz s maloletou chodí na vyšetrenie matka, otec sa o maloletej informuje osobne a telefonicky. Otec ich úrad kontaktoval telefonicky a emailom v dňoch 20.10.2023, 24.10.2023 a 25.10.2023, kedy im oznamoval, že styk s maloletou sa nerealizuje. Úrad telefonicky kontaktoval matku dňa 26.10.2023, ktorá im oznámila, že otec bol s maloletou v kontakte dňa 22.10.2023 cez videohovor. Osobne sa maloletá s otcom nestretla, lebo bola ešte chorá. Otec im v dňoch 27.10.2023 a 30.10.2023 emailom oznámil nerealizovanie styku. Emailom zo dňa 31.10.2023 im oznámil, že si dňa 30.10.2023 prevzal maloletú od matky po 34 dňoch zadržavania matkou a s mal. N. sa nachádza na adrese A. XXX, u jeho rodičov, maloletá sa má dobre. Matka maloletej sa osobne dostavila dňa 31.10.2023 na úrad a predložila zápisnicu o trestnom oznámení na otca mal. N., spísanú dňa 30.10.2023 na OO PZ v Z. vo večerných hodinách. Zápisnicu na polícii bola spisovať z dôvodu, že večer došlo k incidentu, kedy jej otec maloletú násilne odobral a zobral ju so sebou. Dňa 6.11.2023 sa kolíznemu opatrovníkovi podarilo telefonicky skontaktovať s otcom, ktorý im potvrdil, že maloletá je naďalej v jeho starostlivosti a je s ňou v A. u svojich rodičov. V práci si dal zamestnávateľom upraviť pracovnú dobu od 8,00 hod. do 12,00 hod. Počas jeho pracovnej doby je maloletá s jeho rodičmi, ktorí sú schopní sa počas tejto doby postarať. Otec na otázku, či vráti maloletú do starostlivosti matky a či jej umožní sa stretnúť s mal. N., odpovedal, že matke dcéru nevráti a dieťa jej na stretnutie nedá. Matka mu nedala dieťa 34 dní a teraz on robí len to, čo predtým robila matka. Do jaslí dcéru nedá. Matku informuje sms -kami ako sa N. má u neho. V rodine otca vykonal kolízny opatrovník šetrenie dňa 7.11.2023 o 12,50 hod., bez ohlásenia. Otec aj mal. N. boli prítomní v domácnosti, aj starí rodičia maloletej zo strany otca. Otec maloletej pracuje ako špeciálny pedagóg od 8,00 hod. do 11,30 hod.. Domov prichádza okolo 12,30 hod.. Počas jeho neprítomnosti starostlivosť o maloletú N. zabezpečujú starí rodičia D.. Otec konštatoval, že starí rodičia sú schopní postarať sa o maloletú. Otec k jeho starostlivosti o mal. N. uviedol, že jej liečil kožné ochorenie. Maloletej sa u neho darí dobre, riadne papká, spinká, hrajú sa spolu. Maloletá N. bola pri ich príchode v náručí otca, vyzerala spokojná. Bola pekne a čisto oblečená a upravená. Spočiatku sa ostýchala, potom sa osmelila a pozdravila ich ahoj. Následne zobrala malú loptičku, hádzala si ju s otcom a prišla k soc. pracovníčke a hádzala si aj s ňou loptičku. Bola veselá a usmíata. Prichádzala k otcovi, sadala si mu na plecia na koníka. Opakovala slová: ľúbi mama, ľúbi dada (otec), babka, dedo. Na maloletej nebolo badať známky nedostatočnej starostlivosti. Maloletá sa v domácnosti cíti zrejme dobre, opakovala slová po starej matke i po soc. pracovníčke. Pri odchode z domácnosti im kývala, v ruke mala plyšáka žabku a hovorila detskou rečou, že idú spať s dadom. Otcovi sme pri šetrení vysvetlili ich zámer zorganizovať stretnutie rodičov na úrade dňa 9.11.2023 na riešenie vzniknutej situácie a uzatvorenia dohody rodičov o úprave práv a povinností k maloletej do doby, kým vo veci rozhodne súd. Rodičia maloletej N. sa dostavili na úrad dňa 9.11.2023. Cieľom stretnutia rodičov bolo uzatvorenie dohody rodičov o úprave rodičovských práv a povinností do doby, kým vo veci rozhodne súd. Pri tvorení dohody rodičov bol ústretovejší otec mal. N., ktorý navrhol striedanie osobnej starostlivosti o maloletú po týždni, matka trvala na zverení maloletej do jej osobnej starostlivosti. S navrhovanou úpravou matka napokon súhlasila. Rodičia uzatvorili dohodu a podpísali ju pred sociálnou pracovníčkou, zodpovednou za vedenie

spisovej dokumentácie maloletej a vedúcou oddelenia SPODaSK. Dohodu rodičov kolízny opatrovník v prílohe správy pripojil. Napriek uzatvorenej dohode sa ňou rodičia neriadia. Otec uviedol, že dohodu spísanú pred kolíznym opatrovníkom nepovažoval za právne účinnú. Otec uviedol, že dcéra je naďalej v jeho starostlivosti a nevie kedy ju odovzdá matke. Maloletá sa stala v rukách jedného rodiča nástrojom novej pomsty či boja voči druhému rodičovi, keď je maloletej upierané jej právo na starostlivosť zo strany oboch rodičov predtým matkou a teraz otcom.

10. Kolízny opatrovník konštatoval, že pri zhodnotení situácie dieťaťa a rodiny v oblasti sociálnych a ekonomických podmienok má maloleté dieťa u oboch rodičov vytvorené vhodné bytové podmienky, má svoj priestor na odpočinok, hru. Finančný príjem rodičov zaručuje pokrytie základných potrieb maloletého dieťaťa. Dobrovoľne si teraz výživné rodičia neplatia. V oblasti aktuálneho stavu maloletého dieťaťa bolo zistené, že jeho vzhľad je primeraný jeho veku, bolo čisto a vkusne oblečené. Z výpovede rodičov bolo zistené, že maloletá je toho času zdravá, predškolské zariadenie teraz nenavštevuje. V oblasti vývinových potrieb u maloletého dieťaťa nezistili žiadne ohrozenie, rodičov vnímajú ako rodičov, ktorí sú reflektujúci na jeho potreby, majú dostatočne rozvinuté rodičovské zručnosti, čo je dôležité pre dieťa z neúplnej rodiny. Maloletá predtým nebola v kontakte s otcom, teraz nie je v kontakte s matkou, čo nie je prípustné. V prejavoch maloletého dieťaťa nezaznamenal kolízny opatrovník prvky, ktoré by nasvedčovali zlému zaobchádzaniu s dieťaťom, či zlému správaniu voči dieťaťu. Maloleté dieťa sa cíti v domácnosti rodičov bezpečne a dobre, má dostatočne sytené svoje základné potreby. Na základe výsledku zhodnotenia situácie dieťaťa a jeho rodiny, aktualizácie jeho súčasnej situácie, zberom a vyhodnotením získaných informácií z inštitúcií, vlastného pozorovania, rozhovorom a najmä z dôvodu prítomnosti sociálnej rizikovosti v oblasti komunikácie medzi rodičmi a nerešpektovania práva mal. dieťa na výchovu a starostlivosť zo strany oboch rodičov stanovil kolízny opatrovník mieru ohrozenia - na strednú mieru ohrozenia. Neschopnosť obidvoch rodičov spolu konštruktívne komunikovať ohľadom maloletej ohrozuje najlepší záujem dieťaťa, ktoré sa ocitlo uprostred rodičovského konfliktu a bráni rodičom vytvárať vhodné podmienky pre jej zdravý vývin, za ktorý sú v prvom rade zodpovední práve rodičia dieťaťa. V rodine maloletej budú vykonávať opatrenia SPODaSK na základe vypracovaného plánu sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodičmi, ktoré budú smerovať k pomoci zvládnuť rodičovský konflikt v takej miere, aby maloleté dieťa malo stabilný a bezpečný priestor u každého rodiča a aby rodičia dokázali kooperovať na úrovni konštruktívnej komunikácie pri výchove a starostlivosti maloletej. Na zlepšenie vzájomnej komunikácie rodičom odporúča aj využitie odbornej psychologicko-terapeutického pomoci zo strany referátu poradensko-psychologických služieb. Dočasná striktná a vykonateľná úprava výkonu rodičovských práv a povinností maloletej súdom by podľa názoru kolízneho opatrovníka eliminovala ďalšie potenciálne dohadovanie medzi rodičmi, ktoré t. č. negatívne vplyvujú na absenciu citových väzieb dieťaťa k matke. Navrhujú v predmetnej veci dočasne rozhodnúť neodkladným opatrením o zverení mal. do striedavej starostlivosti rodičov v týždenných intervaloch, tak ako bola spísaná dohoda rodičov za účasti orgánu SPODaSK .

Hodnotenie odvolacieho súdu

11. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 2 ods. 1 CMP, v spojení s ust. § 34 CSP preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a zistil, že odvolanie matky je nedôvodné.

12. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

13. Podľa § 234 ods. 2 CSP, ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

14. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

15. Podľa čl. 3 ods.1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

16. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

17. Pri prieskume vecnej správnosti napadnutého uznesenia upriamil odvolací súd svoju pozornosť na splnenie predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia.

18. Neodkladné opatrenie je možné nariadiť aj v prípadoch týkajúcich sa starostlivosti o maloleté deti za predpokladu, že pomery maloletého je nevyhnutné upraviť bezodkladne, odvolací súd skúmal aj záujem maloletého dieťaťa na nariadení navrhovaného neodkladného opatrenia, ktorý bude daný predovšetkým vtedy, ak tento záujem maloletého bude narušený alebo ohrozený v prípade absencie bezodkladnej úpravy jeho pomerov. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých je poskytnutie aj preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením.

19. Odvolací súd zo spisu zistil, že rodičia nežijú v spoločnej domácnosti od 1.7.2023. Obaja rodičia prejavujú záujem podieľať sa na starostlivosti o maloletú dcéru. Žiaden z rodičov nespochybňuje starostlivosť druhého rodiča o ich maloletú dcéru (okrem výhrad matky ak starostlivosť o dcéru realizujú starí rodičia zo strany otca). Z doposiaľ vykonaného dokazovania sa javí, že dcéra má vytvorený pozitívny vzťah k obojom rodičom, v starostlivosti každého z rodičov sa cíti bezpečne a spokojne. Jediný problém, ktorý znemožňuje rodičom, aby sa rodičovsky zodpovedne starali o dcéru, je ich vzájomný konflikt spočívajúci v tom, kto bude kedy vykonávať starostlivosť o dcéru. Obaja rodičia uzavreli pred kolíznym opatrovníkom dňa 9.11.2023 rodičovskú dohodu, ktorú následne otec nedodrжал, pričom argumentoval tým, že nie je pre neho právne záväzná. Odvolaciemu súdu teda nie je jasné z akého dôvodu otec pristúpil k spisaniu tejto dohody, ak nemal v úmysle ju dodržiavať.

20. Matka sa vo svojom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia domáhala, aby bola maloletá dcéra zverená do jej starostlivosti a napriek tomu, že uvádzala, že otcovi v styku s dcérou nebude brániť žiadala upraviť stretávanie sa otca s dcérou len každú párnú sobotu a každú párnú nedeľu od 10.00 hod. do 18.00 hod.

21. Odvolací súd pri rozhodovaní o podanom odvolaní matky proti uzneseniu súdu prvej inštancie, ktorý jej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, vychádzal z doposiaľ preukázaného stavu. Obaja rodičia prejavujú enormnú snahu a vzájomnú rivalitu, kto sa bude o dcéru starať a v akom rozsahu. Ak má dcéru v starostlivosti matka, obáva sa ju dať otcovi, pretože mu neverí, že dcéru jej vráti. Otec si presne vypočítal dni, počas ktorých bola maloletá dcéra v starostlivosti matky a uplatňuje pravidlo, že v rovnakom rozsahu bude teraz dcéra v jeho starostlivosti. Odvolací súd nespochybňuje, že obaja rodičia svoju dcéru milujú a riadne sa o ňu starajú, čo je zrejme aj z toho, že dcéra sa javila pokojne či bola u matky alebo u otca. Je nepochybne právom oboch rodičov podieľať sa rovnako na starostlivosti o svoje maloleté dieťa. Na druhej strane nemôžeme vnímať a realizovať len práva rodičov, v prvom rade ide o právo dieťaťa vyrastať v pokojnom rodinnom prostredí s jeho právom na starostlivosť zo strany oboch rodičov. Maloletá N. je vo veku dvoch rokov čo je veľmi útlý vek dieťaťa na to, aby sa rodičia v dlhých intervaloch striedali v starostlivosti o dcéru. To, či ich maloletá dcéra vzhľadom k tak útlému veku zvláda bez problémov striedanie domácnosti matky a otca (a k tomu aj domácnosti starých rodičov), to musia posúdiť samotní rodičia. Nie je však prijateľné, aby dieťa bolo v starostlivosti každého z rodičov po tak dlhú dobu, ako je tomu doposiaľ, bez možnosti osobného kontaktu s druhým rodičom, čo by rodičia aj vzhľadom k svojmu vzdelaniu, ako špeciálni pedagógovia mali vedieť a podľa toho sa aj správať. Vzájomné osočovanie sa a odstrihávanie druhého rodiča od dieťaťa, nie je prejavom ich dostatočnej rodičovskej spôsobilosti.

22. Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že na súde prvej inštancie prebieha aj konanie o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletej vedenej pod sp. zn. 15P/127/2023, kde bude vykonané podrobné dokazovanie zamerané predovšetkým na prejavy dostatočnej rodičovskej spôsobilosti oboch rodičov, ktorá zahŕňa aj rešpektovanie významu druhého rodiča v živote dieťaťa.

23. Odvolací súd tu dáva do pozornosti rodičom ustanovenie § 25 ods. 4 zákona o rodine v znení: „ ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom podľa odseku 1 alebo 2, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.“ Súd prvej inštancie v rámci dokazovania v konaní pod sp. zn. 15P/127/2023, musí v rámci dokazovania ustáliť aj rodičovskú spôsobilosť oboch rodičov, ktorej významnou súčasťou je aj rešpektovanie dôležitosti a významu druhého rodiča v živote dieťaťa.

24. Neodkladné opatrenie vo veciach starostlivosti o maloletých slúži na poskytovanie rýchlej, efektívnej, ale zásadne len dočasnej úpravy rodinnoprávnych vzťahov. Dočasnosť opatrenia spočíva v tom, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov konania, ani tretích osôb, pričom pri jeho nariadovaní prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. V dôsledku toho, sa tu nezisťujú všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním rozhodnutia vo veci samej, pretože takéto dokazovanie presahuje rámec konania v časti o nariadenie neodkladného opatrenia, keďže je v rozpore so zmyslom okamžitej a rýchlej ochrany dieťaťa. Z tohto dôvodu zákon ani nepredpokladá, aby pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení, súd vykonával dokazovanie (§ 322 CSP). Je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, od ktorých sa odvodzuje opodstatnenosť návrhu, aspoň osvedčené.

25. Z vyššie uvedeného teda vyplýva, že účelom neodkladného opatrenia je okamžite súdne riešiť vec, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, teda ak je splnený predpoklad naliehavosti požadovanej úpravy, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Neodkladné opatrenie je právnym inštitútom procesného práva, ktoré možno vydať za predpokladu, že sú aspoň osvedčené základné skutočnosti umožňujúce záver o pravdepodobnosti a dôvodnosti nároku, ktorému má byť poskytnutá súdna ochrana a súčasne, že sa jedná o stav, kedy vec neznesie odklad, kedy je potrebný okamžitý zásah súdu formou neodkladného opatrenia. Neodkladné opatrenie si vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy.

26. Pokiaľ sa matka domáhala nariadením neodkladného opatrenia zverenia maloletej do jej osobnej starostlivosti s úpravou styku s otcom, je povinnosťou súdu zaoberať sa v prvom rade tým, či sú splnené predpoklady na nariadenie neodkladného opatrenia.

27. Je nesporné, že súd musí rešpektovať právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy musí prihliadať na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia, ako aj schopnosť rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Musí dbať o to, aby sa rešpektovalo právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť obidvoch rodičov, aby sa rešpektovalo jeho právo na udržiavanie pravidelného rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi. Je nepochybné, že matka v danej veci neosvedčila naliehavosť potreby neodkladnej dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania formou nariadenia neodkladného opatrenia a bude potrebné vykonať rozsiahlejšie dokazovanie zamerané na splnenie predpokladov na rozhodnutie súdu o úprave rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Maloleté dieťa nie je ohrozené na živote alebo zdraví a vzťahy medzi účastníkmi konania nie sú tak vážne narušené a ohrozené, aby vyžadovali okamžitý zásah súdu formou neodkladného opatrenia. Maloleté dieťa je striedavo v starostlivosti matky a otca, má k obom rodičom vytvorený blízky citový vzťah. Odvolací súd tu poukazuje aj na to, že nariadením neodkladného opatrenia by došlo k zbytočnému „prejudikovaní“ veci a navodenia určitého spôsobu starostlivosti o maloleté dieťa. Je potrebné v riadnom konaní vykonať podrobné dokazovanie na zistenie skutočného stavu veci a následne rozhodnúť o úprave rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu

28. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd napadnuté uznesenie potvrdil postupom vyplývajúcim z ust. § 387 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP.

29. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).